

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Juni 2025
Institution	Handelsgymnasiet Silkeborg, College360
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Marianne From Klostergaard (2.g) Christina Maria Møller (3.g)
Hold	HHX3C

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Forløb 1	Europa opdager verden (32 ns), (2. år)
Forløb 2	Oplysning og revolution (39,5 ns), (2. år)
Forløb 3	Renæssancen og moderne tid (27,8 ns), (2. år)
Forløb 4	Danmarkshistorien 1660-1901 (63,8 ns), (2. år)
Forløb 5	Danmark i krig (DHO-forløb) (25 ns), (2. år)
Forløb 6	Ideologiernes tid (43,6 ns), (2. år)
Forløb 7	Holocaust (75,1 ns) (82,3 ns), (3. år)
Forløb 8	Den Kolde Krig (80,6 ns), (3. år)
Forløb 9	Kina i moderne tid (57,2 ns) (3. år)

Beskrivelse af de enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Europa opdager verden
Forløbets indhold og fokus	Omkring 1500 begyndte europæiske søfarere at opdage verden, og deres opdagelser skabte grundlaget for europæernes efterfølgende dominans i verden. Nord- og Sydamerika blev koloniseret af europæerne, og et net af skibsruter og handelsstationer blev etableret langs Afrikas og Asiens kyster. Verdensdelene blev bundet sammen af europæerne og på europæernes betingelser. I 1700-tallet var det derfor ikke et spørgsmål om, hvorvidt Europa skulle dominere globalt, men om, hvilken europæisk stat, der skulle dominere. Det blev England. Hvad satte denne forbløffende europæiske ekspansion i gang? Hvorfor var den så succesrig? Hvilke konsekvenser fik den for befolkningerne i Amerika og Afrika? Og hvad var det for motiver, der drev de europæiske fyrster og stater?
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale	KERNESTOF: Bryld, Carl Johan: Verdenshistorie til hhx (bekendtgørelsen 2017), Systeme

2020

Nederländerne tager over i 1600-tallet (1s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1379>

England og Frankrig som kolonimagter i Indien (1,2s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1380>

Kina og Japan (0,9s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1381>

England og Frankrig i Nordamerika (2s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1372>

Nordamerika - den store europæiske indvandring (1,3s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1385>

Den store kolonikrig 1755-1763 (1,7s)

<https://verdenshistorietilbhx.systime.dk/?id=1373>

(9 ns)

Frederiksen, Peter: Vores Verdenshistorie, Forlaget Columbus, 2021

Kapitel 9: Opdagelsernes tid: Den tidlige globalisering: (0.4 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=198>

Indledning (1 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=205>

Europæerne drager ud (1,7ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=206>

Søvejene udforskes (1,6 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=240>

Vasco da Gama og Portugisernes handelsimperium (2.9 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=241>

Forudsætninger og motiver for opdagelserne (2,8 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=207>

Christopher Columbus (4.1 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=242>

Den nye verden (3 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=243>

Mødet med aztekerne (2,9 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=244>

Den spanske erobring af Aztekerriget8 (6,6 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208>

Den tidlige globalisering (2,8 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=209>

Den voksende verdenshandel (3,4 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=245>

Overblik (0,6 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=210>

(32 NS)

SUPPLERENDE STOF:

- Arabiske handelsruter og Casa da India (1:27 min.)
<https://verdenefterdestoreopdagelser.systime.dk/?id=p166>
- Carreira da India (1:38)
<https://verdenefterdestoreopdagelser.systime.dk/index.php?id=177#c519>
- Diverse kort over præcolumbianske samfund.
- Mayaer, inkaer og aztekere: Sådan kender du forskel
<https://historienet.dk/civilisationer/mayaer-inkaer-og-aztekere-saadan-ken->

	der-du-forskel The Atlantic slave trade: What too few textbooks told you - Anthony Hazard https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q_4jVg (5:38) The Atlantic slave trade https://www.youtube.com/watch?v=7lcCdMr0Cek (7:02) 13 Colonies: Comparing Regions New England, Middle, and Southern https://www.youtube.com/watch?v=PuCoSjqQK34 (11:58) Lecture 1: European Settlement of North America https://www.youtube.com/watch?v=F266vrMZZmE (2:53) Lecture 3: England Establishes 13 Colonies https://www.youtube.com/watch?v=pRoGIId-whHtw&list=PL7Lac6oDjEYE6LwuIcE7k5KkN0LYjtxVg&index=3 Frederiksen, Peter: Vores Verdenshistorie, Forlaget Columbus, 2021 Kapitel 7: Højkulturer i Mesoamerika: Solgudens riger https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=164 Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=165 Mayaerne https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=166 (5,4 ns) Aztekerne: grundlæggelse og krige https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=167 (5,3 ns) Livet i Aztekerriget https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=196
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.

Forløb 2	Oplysning og revolution
Forløbets indhold og fokus	Den moderne verden, som vi i dag er en del af, bygger i høj grad på den udvikling, der skete i perioden 1650-1850. I dag tager vi for givet, at alle mennesker har de samme rettigheder, men ikke alle sociale grupper har ens levevilkår. Dette fik vi fik menneskerettighedserklæringen, som er en del af den franske revolution i 1789 og en form for demokrati så dagens lys i Amerika. I midten af 1700-tallet begyndte den industrielle revolution, der for alvor var med til at ændre verden. Nu blev produktionen mekaniseret, og mange mennesker begyndte at få arbejde på fabrikkerne inde i byerne, der derfor voksede markant. Perioden har stor betydning for den måde, vi oplever vores verden på. Men hvad gjorde det muligt på så relativt kort tid at ændre på vores helt grundlæggende strukturer i samfundet, og hvordan vi ser os selv som mennesker?
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling

	- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forhold - dringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale	KERNESTOF: Frederiksen, Peter: Vores Verdenshistorie, Forlaget Columbus, 2021 Kapitel 10: Oplysningstiden: Revolutionernes kraft https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199 (0,5s) Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211 (0,3s) Enevældens Frankrig https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212 (7,5s) Statsdannelse: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c932 (1s) Magt: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c942 (1s) KILDE 19: GUD SKABER KONGER https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212&loopRedirect=1 KILDE 20: BEKENDTGØRELSE OM AFSKAFFELSEN AF RELIGIONSFRIDHEDEN https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 KILDE 21: KONGENS BREVSPIONER https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 KILDE 22: LOUIS DE ROUROYS OM KONGENS MORGENKUR https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 10ms Den industrielle revolution i England https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=213 (4,8s) Industrialiseringens konsekvenser og virkninger https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=246 (4,4s) KILDE 23: FABRIKSREGLER FRA WHITTAKER & SONS, WATERFOOF MILLS, 1851 https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c954 KILDE 24: BØRNEARBEJDE https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c956

	9,6ns Den amerikanske revolution https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214 (8,6s) KILDE 25: BREV FRA BOSTON KORRESPONDANCEKOMITÉ https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c963 KILDE 26: KONGENS BEKENDTGØRELSE OM AT UNDERTRYKKE OP-RØR https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c965 KILDE 27: UAFHÆNGIGHEDSERKLÆRINGEN https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c966 KILDE 28: ABIGAIL ADAMS' BREV OM KVINDERNES RET https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c969 KILDE 29: OM LOVENES ÅND https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c973 (8,6ns) Den franske revolution https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=215 (5,4s) Kvinderne og den franske revolution https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247 (3,5s) Efter revolutionen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=248 (2,4s) KILDE 30: UDDRAG AF Menneskerettighedserklæringen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c980 Overblik https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=216 Kilde 31: Vi bønfalder Deres Majestæt https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c986 Kilde 33: Rousseau om kvinden https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c989 Kilde 34: Mary Wollstonecraft om kvinders rettigheder https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c991 (11,3 ns) SUPPLERENDE STOF: Louis XIV, an Absolute Monarch https://www.youtube.com/watch?v=W5Njdd6R6d0 Historien om Danmark: Enevælde og oplysningstid SÆSON 1 EPISODE 7 59M DR1 7. september 2017 https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark-stenalder-145564 Miniforedrag - Den Franske Revolution og Danmark https://www.youtube.com/watch?v=9QBdoM5p6yE 3min
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde / gruppearbejde / individuelt arbejde

Forløb 3	Renæssancen & moderne tid
Forløbets indhold og fokus	Perioden strækker sig fra ca. 1300 til 1600 og her blev der skabt tendenser inden for videnskab, teknologi og politik, der peger frem mod vores moderne tid. I første omgang afstedkom særligt den teknologiske udvikling europæernes møde med fremmede

	kulturer i forbindelse med de store opdagelser. Vi kan her tale om grundstenen i den globale verden, som vi kender i dag. En af periodens afgørende ændringer er, at mennesket bliver løsrevet fra kristendommen og fremstår som et individ, der kan fortolke verden selv og måske endda forme sin egen skæbne. Løsrivelsen fra religionen kalder vi sekularisering. Der sker også en række nytolkninger inden for kunst og arkitektur, som vi i dag tager for givet. Tag fx perspektivtegning, der blev udviklet i 1400-tallet.
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale	KERNESTOF: Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdens Historie</i>, Systime 2021 Renæssance og moderne tid Indledning: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=170 (2,2 ns) Humanismen: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=171 (7,8 ns) Malerkunst: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=172 (2,6 ns) Arkitektur: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=173 (2 ns) Det nye verdensbillede https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=174 (2 ns) Reformationen: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=175 (10 ns)

	ns) (27,8 ns) SUPPLERENDE STOF: 'Liv i renæssancen' https://www.youtube.com/watch?v=EmzqCsFnVS4 (36 min.) Frederiksen, Peter: <i>Vores Danmarks Historie</i>, Systime 2021 Kilde 25: Peder Palladius om troldkvinder, 1541 (kilde 25) https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=151#c442 Kilde 26: Trolddomsforordning, 1617 https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=151#c444 Reformationen: Hvad skete der? https://historielab.dk/til-undervisningen/tema/reformati-onen/ (5:09) Martin Luther og reformationens nye verdensbillede https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/martin-luther-og-reformationens-nye-verdensbillede/ (6:13) Luthers opgør med afladshandlen - 95 teser, der indledte reformationen https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/luthers-opgoer-med-afladshandlen-95-teser-der-indledte-refor-mationen/ (5:27) Reformationens virkninger https://danmarkshistorien.dk/ooc/film/reformation-og-magtstat-1523-1660/ (8:41)
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde / gruppearbejde / individuelt arbejde

Forløb 4	Danmarkshistorie 1660-1901
Forløbets indhold og fokus	I 1660 fik kongen enevældig magt, og i 1848 gik Danmark fra enevælde til demokrati. Perioden er afgjort af de overordnede politiske strukturer i landet igennem næsten to hundrede år. Forholdet mellem stat og individ er centralt, og hermed også statsmagts udvikling. Dette betyder, at de politiske rammer vægtes og herefter den socioøkonomiske udvikling, altså hvordan befolkningen levede, hvad de producerede, og hvad de tænkte. Men hvad er så egentlig årsag og virkning i forbindelse med et lands udvikling?
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i in-

	ternationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale	KERNESTOF: Brøndal, Jørn: Dansk udvandring til USA, 1820-1930, 2020 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/dansk-udvandring-til-usa-1820-1930 (4 ns) DR.DK Da danskerne udvandrede https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/udvandrerne (2 ns) Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdens Historie</i>, Systime 2021 Kapitel 5: Slavehandel og revolution [1660-1849] https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134 Indledning https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159 (2,4) Den enevældige stat https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=158 (4,4) Militær opbygning og handel https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=189 (1,4) Handelskompagnier og slavehandel https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=157 (2,0) Guldkysten https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=194 (4,0) Slavehandelens ophør https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190 (4,3) Landboreformerne https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155 (4,5) Reformerne og deres indflydelse https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=181 (4,0)

Epidemier og vaccination
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=180> (3,8)

Vejen mod demokrati
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156> (3,2)

Enevælden afskaffes
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=195> (3,9)

Industrialisering
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161> (3,5s)

København
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=210> (2,6)

Inkl. Kilde 45 + Kilde 46

Industrien og naturvidenskaben
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211> (3,1)

Inkl. Kilde 47+48

Andels- og højskolebevægelsen
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212> (4,3)

Inkl. Kilde 49

Slaget på fælleden
<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=160> (4,4)

Inkl. Kilde 50+ Kilde 51 + Kilde 52

Kapitel 11: Ideologiernes tid: Kampen om det gode samfund
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=200> (0,4s)

Indledning <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=217> (0,7s)

Ideologier i en historisk sammenhæng
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=218> (2,1s)

Liberalismen <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249> (4,1s)

Socialismen <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=250> (5,3s)

Socialliberalismen <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=251> (1,6s)

Konservatismen <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=252> (1,6s)

Overblik <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=219> (0,9s)

Læs følgende afsnit om Liberalismen:
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249> (4,1s)

KILDE 35: ADAM SMITH OM MARKEDSØKONOMI
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1007>

Inkl. 3 spørgsmål

KILDE 36: ADAM SMITH OM STATENS OPGAVER
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1009>

Inkl. 3 spørgsmål

FOKUSPUNKT <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1011>

Frederiksen, Peter: Ideologiernes kamp - kampen om det gode samfund, Systemtime 2021

1. Ideologiernes tidsalder <https://ideologi.systemtime.dk/?id=123> (0,9s)

Den industrielle revolution i England <https://ideologi.systemtime.dk/?id=138> (1,0s)

Den amerikanske revolution <https://ideologi.systemtime.dk/?id=139> (1,3s)

Den franske revolution <https://ideologi.systemtime.dk/?id=140> (0,7s)

Ideologiernes opståen <https://ideologi.systemtime.dk/?id=141> (0,9s)

Rigsarkivet: Uddrag af brev fra Sine til en søster i Danmark, 1894 (2 ns)

	SUPPLERENDE STOF: Rejsen til Amerika Del 2: Jagten på Lykken https://www.rejsentilamerika.dk/tv-serien (28 min)
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde / gruppearbejde / individuelt arbejde

Forløb 5	Danmark i krig – Tværfagligt SO6-forløb
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har historiefagligt fokuseret på den udvikling Danmark militært, udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk gennemgået fra den 1. slesvigske krig til starten af det 21. århundrede. Der er arbejdet med 4 væsentlige nedslag og der er blevet fokuseret på årsager og konsekvenser. Danskfagligt har forløbet fokuseret på, hvordan temaet krig på forskellig vis og under indflydelse af sin samtid er blevet i skildret og tematiseret i mangfoldige genrer, herunder både litteratur, maleri og på film.
Faglige mål	- Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	- Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Kultur i nationale og globale sammenhænge
Anvendt materiale	KERNESTOF: De slesvigske krige: Nationalisme af cand.scient. Jesper Samson, maj 2018: https://faktalink.dk/nationalisme Frederiksen, Peter: Grundbog til Danmarkshistorien, Systime 2006 s. 133-138 ”Danmark er kommet ud af skyggen fra 1864,” Berlingske d. 17. april 2014 Klip- fra Aftensshowet: Nederlaget har præget dansk identitet: https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/1864-har-praegget-den-danske-identitet Besættelsen:

	Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime 2012 s. 85-94 Dansk krigsindsats i 00'erne: Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime 2012 s. 147-154 Schmidt, Jacob Linnet: Danmark gik i krig i Afghanistan i solidaritet med USA. JP 30/82021: https://www.diis.dk/publikationer/danmark-gik-krig-afghanistan-solidaritet-usa Video-foredrag af Bo Lidegaard: Danmark i krig 1991-2011: https://www.facebook.com/AarhusUniversitetsforlag/videos/2059968934019583/ Danmark i en ny verdensorden: Olsen & Søndberg: Grundbog til historie. Fra Kold krig til globalisering s. 297-302 Gravesen, Ritt og Ott, Margen: FILM SKAL SES I HISTORIE, kapitlet Civilisation s. 148-157 Primært stof/kilder: Ånden fra 1848: Breve fra soldat Johan Levring, 1849 Ånden fra 1848: Brev fra Peter Vedel om situationen i Tyskland, 1848 Jørgensen, A.D.: Vurderinger af de nationalliberales indsats i Boss m.fl.: Nationalisme, krig og demokrati. Gyldendal, 1999. Monies, David: Troppernes hjemkomst 1849, 1850 (maleri) Grundtvig, N.F.S.: Det var en sommermorgen, 1850 (digt) Bang, Herman: Tine, 1889 (uddrag af roman) Scavenius, Erik: Tiltrædelsestale, 1940 Kilder til synet på stikkerlikvideringer efter krigen: Hartvig Frisch beskylder Frihedsrådet for mord & Holger Danske protesterer (artikeluddrag) Frihedsrådet: Nytaarshilsen til det kæmpende danske Folk, januar 1944 Jappe, Louise: Historien om Danmark afsnit 9 (44.28- 57.32), DR 2017 (dokumentar) Brostrup, Jacob: Fremtidens Danmark 1945. Vestintegration, 2018 (maleri) Dansk Folketingsbeslutning, bemærkninger, 14. 12. 2001 (uddrag) Rasmussen, Anders Fogh: Pressemøde vedrørende Irak, 21. marts 2003, indledende bemærkninger Kærn, Simone Aaberg: Batalje, 2011-2016 (maleri) Frederiksens, Mette: Tale ved flagdagen for Danmarks udsendte, 2021 Fukuyama, Francis: Historiens afslutning og det sidste menneske – uddrag 1992 i Bülow, Morten Winter: Globalisering, 2009, s. 37 Huntington, Samuel: Civilisationernes sammenstød, uddrag 1994 i Bryld & Haue: Kilder til den nye verden, 1997, s. 223 Gornstein, Peter: Peaceforce, 2011 (kortfilm)
Væsentligste arbejdsformer	Forelæsning / projektarbejde / elevoplæg / skriftlig besvarelse / klasseundervisning

Forløb 6	Ideologiernes tid
Forløbets	I kølvandet på 1700-tallets store revolutioner fulgte nye tænke måder og løsningsfor-

indhold og fokus	slag til, hvordan samfundene skulle indrettes politisk og økonomisk. De tre hovedretninger, liberalismen, konservatismen og socialismen, opstod som produkt af denne udvikling og blev gennem det 20. århundrede de ideologiske hoved-retninger inden for den økonomiske og politiske samfundsdebat.
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
Anvendt materiale	KERNESTOF: <u>Frederiksen, Peter: Ideologiernes kamp - kampen om det gode samfund, Systime 2021</u> 1. Ideologiernes tidsalder https://ideologi.systime.dk/?id=123 (0,9s) Den industrielle revolution i England https://ideologi.systime.dk/?id=138 (1,0s) Den amerikanske revolution https://ideologi.systime.dk/?id=139 (1,3s) Den franske revolution https://ideologi.systime.dk/?id=140 (0,7s) Ideologiernes opståen https://ideologi.systime.dk/?id=141 (0,9s) <u>Frederiksen, Peter: Vores Verdens Historie, Systime 2021</u> Kapitel 11: Ideologiernes tid: Kampen om det gode samfund https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=200 (0,4s) Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=217 (0,7s) Ideologier i en historisk sammenhæng https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=218 (2,1s) Liberalismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249 (4,1s) Socialismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=250 (5,3s) Socialliberalismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=251 (1,6s) Konservatismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=252

	(1,6s) Overblik https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=219 (0,9s) https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249 (4,1s) KILDER: KILDE 35: ADAM SMITH OM MARKEDSØKONOMI https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1007 KILDE 36: ADAM SMITH OM STATENS OPGAVER https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1009 FOKUSPUNKT https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1011
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde / gruppearbejde / individuelt arbejde / formuleringer af problemstillinger / præsentationer

Forløb 7	Holocaust
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på Holocaust, betegnelsen for nazisternes folkedrab på jøderne inden og under 2. verdenskrig. Der bliver lagt særligt vægt på mellemkrigstiden i Tyskland, herunder hvorfor Hitler og nazisterne kom til magten, og hvorfor netop jøderne blev ofre for deres krigsforbrydelser. Derudover bliver der lagt vægt på selve udryddelsen, herunder hvilke gerningsmænd der er medskyldige heri, og hvordan de efter krigen er blevet dømt (eller ikke dømt). Der bliver i øvrigt fokuseret på, hvad et folkedrab er, og hvordan et folkedrab udvikler sig (jf teorien om folkedrabets 10 stadier). I denne forbindelse bliver der også perspektiveret til øvrige folkedrab i det 20. århundrede. Som del af emnet belyses også den danske jødeaktion.
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid

Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Holocaust og andre folkedrab
Anvendt materiale	KERNESTOF: <u>Berlau, Solvej, og Stine Thuge. 2023. <i>Vejen til folkedrab</i>. Forlaget Columbus.</u> (KUN BRØDTEKSTEN. UDVALGTE KILDER ER NÆVNT NEDENFOR) Kapitel 1: Folkedrabs århundrede (3,5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130 Kapitel 2: Hvad er folkedrab? (4,6 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=131 Kapitel 3: Teorien om folkedrabs 10 stadier (3,5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=132 Kapitel 4: Hitlers vej til magten (6,9 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=133 Kapitel 5: Farlige forestillinger (4,6 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134 Kapitel 6: Propaganda til folket (6,2 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135 Kapitel 8: Restriktioner og rettigheder (5,7 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 Kapitel 12: Wannsee-konferencen (5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=141 Kapitel 13: Døden i lejrene (7,6 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=142 Kapitel 15: Befrielsen (6,4 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=144 Kapitel 16: Forbrydelse og straf (8 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=145 Kapitel 19: Holocaustbenægtelse (6,6 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=148 Kapitel 21: Underkapitel: Danmark og Holocaust (6,5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=157 Gruppearbejde om ”(top)nazister og deres rettergang”. Klassen har inddelt i grupper arbejdet med og fremlagt om udvalgte nazister og deres rettergang. De har selv fundet deres informationer fra lærebogen og/eller internettet. De har arbejdet med følgende nazister: Adolf Eichmann, Joseph Goebbels, Heinrich Himmler, Bruno Dey, Albert Speer, Herman Göring og Josef Mengele Perspektivering til andre folkedrab. Klassen har inddelt i grupper arbejdet med og fremlagt om øvrige folkedrab i det 20. århundrede. De har overvejende fundet deres information fra denne side: https://folkedrab.dk/. De har perspektiveret til følgende folkedrab: Armenien (1915-18), Cambodja (1975-79), Irak (1988), Bosnien (1992-95) og Rwanda (1994)

	KILDER: Kilde: Kvinderne fra Mizocz (1 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130 Kilde 1: ”FN’s Konvention om forebyggelse af og straf for folkedrab (1948)” (0,5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=153#c680 Kilde 4: ”Zions vise protokoller” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155#c682 Kilde 5: ”Den sorthårede jødedreng lur i timevis” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155#c704 Kilde 6: ”Tyskland er ved at vågne!” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156#c685 Kilde 8: ”Jøder var monstre og ikke mennesker” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156#c753 Kilde 9: ”Ord kan virke som bitte små doser arsenik” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156#c759 Kilde 27: ”Wannseeprotokollens overblik over jøder i Europa” (0,5 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159#c672 Kilde 28: ”Disse elementer vil blive behandlet på passende vis” (0,4 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159#c672 Kilde 37: ”Efter et stykke tid faldt der et skud” (0,3 ns) https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=167#c811 Uddrag af ”Der Ewige Jude (1940)”: 00:00-12:38 (3 ns) https://archive.org/details/DerEwigeJude1940 SUPPLERENDE STOF: Genocide watch https://www.genocidewatch.com/tenstages Uddrag af Geschonneck Matti. 2022. ”Wannsee-konferencen” (1:24-1:39) (4 ns) https://www.youtube.com/watch?v=Z81F5-mhJfg Film: Donato, Nicolo. 2016. ”Fuglene over sundet”. SF Studios Productions (15 ns). Hybel, Kjeld. 2024. ”Björn Höckes højreradikale tropper vejrer morgenluft”. Politiken. https://politiken.dk/internationalt/art10025727/Manden-man-godt-m%C3%A5-kalde-fascist-griber-ud-efter-magten
Væsentlige arbejdsformer	Klasseundervisning / individuelt arbejde / pararbejde / gruppearbejde / fremlæggelser

Forløb 8	Den Kolde Krig
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokuseret på Den Kolde Krig som en global konflikt mellem to ideologiske blokke, leder af hhv. USA og Sovjetunionen. Der er arbejdet med centrale begivenheder og udviklinger fra tiden efter WWII og frem til Sovjetunionens sammenbrud i 1991, herunder Berlinmurens opførelse, Cubakrisen, våben- og rumkapløbet samt Gorbatsjovs reformer. Desuden er der fokuseret på afkoloniseringen, Danmarks rolle under Den Kolde Krig og hverdagslivet i skyggen af atomtruslen. Forløbet er afrundet med en diskussion af, hvordan Den Kolde Krig har præget nutidens verdensorden.
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
Anvendt materiale	KERNESTOF: (I TEKSTBØGERNE, ER DET KUN BRØDTEKSTEN, DER ER KERNESTOF. DE KILDER, VI HAR ARBEJDET MED, ER NÆVNT SÆRSKILT NEDENFOR) Von Barner, Kai Otto. 2012. <i>Den Kolde Krig</i>. Systime A/S.

Ideologiernes rolle (0,5 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1969>

Karl Marx og Kommunismen (0,7 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1972>

Kommunister skaber den sovjetiske stat (1,2 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1973>

Liberalismen (0,7 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1974>

Socialliberalismen og den klassiske liberalismes genkomst (0,9 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1975>

Ideologier i kamp (0,8 ns)

<https://koldkrig.systime.dk/?id=1976>

Nikolajsen, Karsten, og Thomas Ohnesorge. 2022. *Den Kolde Krigs Verden*. Systime A/S

Berlin og Tysklands fremtiden efter 2. verdenskrig (1,3 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=133>

Sovjetisk blokade og amerikanske luftbro (1,4 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=134>

Republikflugt (0,5 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=135%E2%80%8B>

Berlinmurens opførelse 1961 (1 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=136>

I Berlinmurens skygge (1,8 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=137>

Rumkapløbet (1,8 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=169>

Cubakrisen – på randen af atomkrig (1,9 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=143>

Forløbet (1 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=162>

Danmark og Cubakrisen (1,1 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=164>

Bryld, Carl-Johan. 2019. *Verden efter 1914 – i dansk perspektiv*. Systime.

Europas deling 1944-1949 (1,8 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=633&L=10>

'Folkedemokratisering' af Østeuropa (0,8 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=643&L=10>

USA's 'inddæmningspolitik' (1,6 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=644&L=10>

De to alliancesystemer (1,5 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=634%E2%80%8B>

Våbenkapløb og terrorbalance (2,3 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=639>

Sovjetunionen må opgive våbenkapløbet (2,3 ns)

Europæernes tilbagetog (0,6 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=163>

Afkoloniseringens faser: Asien 1945-54 (1,5 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=662>

Afkoloniseringens faser: Afrika 1956-66 (0,9 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=673>

Kolonimagten og de koloniserede (1,5 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=663>

Verdenskrigens betydning (1 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=675>

Blokdeling i Asien (1 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=636>

Koreakrigen 1950-53 (0,8 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=652>

Kina mellem Sovjetunionen og USA (0,8 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=653>

Jerntæppet krakelerer 1970-1991 (2 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=740>

Gorbatjovs reformpolitik 1985-1991 (1 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=758>

De kommunistiske regimer i Østeuropa falder (0,5 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=759>

Sovjetunionens sammenbrud (1 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=760>

Husted, Martin A. 2015. *Globalisering 1850-1914: Da verden blev mindre*. Systime A/S.

USA på den globale sidelinje (1,5 ns)

<https://globalisering1850-1914.systime.dk/?id=289&L=10>

Danmarkshistorien.dk

Marshall-planen, 1948-1953 (1,5 ns)

https://danmarkshistorien.lex.dk/Marshall-planen_1948-1953

”Neutral eller allieret?”, ”Danmark bliver medlem af FN 1945”, ”Atlantpagten, NATO og vestvendingen 1949”, ”Allieret med forbehold” (4 ns)

<https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973/danmark-i-norden-i-europa-og-i-vestblokken>

Alternativt link: <https://auinstallation47.cs.au.dk/open-online-course/lektioner/lektion-8-efterkrigstiden-1945-1973/2-danmark-i-norden-i-europa-og-i-vestblokken>

Frederiksen, Peter. 2019. *Vores Verdenshistorie*. Forlaget Columbus.

Vinden vender (4,5 ns)

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=309#c1697>

Verdensordener (3 ns)

<https://usahistoriesamfundreligion.systime.dk/?id=391>

Klassen har inddelt i grupper arbejdet med selvvalgte propagandaplakater

fra hhv. USA og USSR, bl.a. fra denne hjemmeside:

<https://www.businessinsider.com/here-are-the-soviets-extremely-intense-space-race-propaganda-posters-from-1958-1963-2012-4>

Klassen har inddelt i grupper arbejdet med afkoloniseringen af en række lande: Algeriet (uafh. 1962), Grønland (afkol. 1953), Indien (uafh. 1947), Nigeria (uafh. 1960) og Sydafrika (uafh. 1910).

KILDER:

Kilde: Uddrag af Winston Churchills jerntæppe-tale, 5. marts 1946 (3 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=244&L=10>

Kilde: Udenrigsminister Marshalls tale på Harvard University (3 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=241>

Kilde: Warszawapagtlandenes erklæring d. 13. august 1961 (0,5 ns)

Bragt i New York Times d. 7. august 1961. Her efter Inger Bertelsen og Karl Jacobsen: Berlinproblemet 1958-1972. Gyldendal, 1974. s. 88-89.

Kilde: Grænsevagten, Conras Schumann, springer fra Øst- til Vestberlin, 15. august 1961 (0,5 ns)

Chronos Media Gmbh/Ritzau Scanpix

Kilde: Uddrag af John F. Kennedys tale i Berlin (1963) (0,9 ns)

John F. Kennedy Presidential Library & Museum. Forfatterens oversættelse.

Kilde: Berlin-muren fra østtysk synsvinkel, Heinz Heitzer, 1979 (1,2 ns)

Udsnit fra "DDR, grundlæggelse og udvikling"

Kilde: Berlin-muren fra vesttysk synsvinkel, Gunter Holzweissig, 1981 (1 ns)

Uddrag fra bogen: "13. august 1961". Köln 1981.

Kilde: Duck and Cover (1955) (4 ns)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZxW1uHgl64E>

Kilde: Civilforsvarets vejledning om beskyttelse mod atomangreb (3 ns)

[https://danmarkshistorien.lex.dk/Civilforsvarets vejledning om beskyttelse mod atomangreb, 1959](https://danmarkshistorien.lex.dk/Civilforsvarets_vejledning_om_beskyttelse_mod_atomangreb,_1959)

Kilde: Ted Sorensen om krisebeslutningen i Det Hvide Hus (1963) (1,8 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=165>

Kilde: Kort over de russiske missilers rækkevidde fra Cuba (0,5 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=165>

Kilde: Khrusjtjovs erklæring om krisen (1962) (1,2 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=165>

Kennedys erklæring om krisen (1962) (0,6 ns)

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=165>

Kilde: Statement by the president on the situation in Korea (1950) (1,5 ns)

<https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/173/statement-president-situation-korea>

Kilde: Trumandoktrinen (12. marts 1947) (3,5 ns)

<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=242#c1953>

Kilde: Tonkin-resolutionen, godkendt af kongressen den 10. august 1964 (0,4 ns)

	https://vietnam.systime.dk/?id=190#c416 SUPPLERENDE STOF: Uddrag af dokumentaren ”Marshallhjælpen 1947-52” (00:00-13:30) https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=marshallplanen&orderby=title&SearchID=0d073b1e-4665-456f-a44d-a0897a8dd0d4&index=4 Uddrag af dokumentaren ”Berlin 1948-49) (00:00-18:30) https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=50&search=den%20kolde%20krig&orderby=title&SearchID=cb12c605-4b29-480d-a0ba-38eae5ee71a2&index=46 Da Aarhus forberedte sig på atomkrig https://www.youtube.com/watch?v=D00oJnc6_28 Donaldson, Roger. 2000. <i>Thirteen Days</i>. Beacon Pictures. Læreroplæg om Danmark i verdenskrigsepoken og efterkrigstiden.
--	---

Forløb 9	Det moderne Kina
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb undersøger vi Kinas forvandling fra et svækket og ydmyget stormagt i 1800- og 1900-tallet til en af verdens førende økonomiske supermagter i dag. Vi arbejder med begrebet "ydmygelsens århundrede" og ser nærmere på de indre og ydre faktorer, der prægede Kinas politiske, økonomiske og sociale udvikling – fra opiumskrigen og Qing-dynastiets fald, over Mao-tidens kommunistiske styre og kulturrevolutionen, til Deng Xiaopings reformer og Kinas rolle i den globale verdensorden i det 21. århundrede under ledelse af Xi Jinping. Formålet er at skabe en forståelse af det moderne Kinas fremkomst, og hvordan fortidens begivenheder stadig præger Kinas selvforståelse og internationale position i dag.
Faglige mål	- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskel-

	ligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historien - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
Anvendt materiale	KERNESTOF: <u>Ahle, Allan mm. 2021. <i>Historieportalen. Systime A/S.</i></u> ”Alt under himlen” – Kinas politiske udvikling under kejserdynastierne (2,6 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1809 ”Konfrontationen med Vester – fra selvforsynende handelscentrum til en ydmygende halvkoloni” (2,7 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1810 ”Det pligttopfyldende konfucianske barn” (1 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1811 ”Fra kejserdømme til republikansk demokrati” (2,9 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1814 ”Forsøg på socioøkonomisk modernisering under Den Kinesiske Republik” (1,3 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1815 ”De oprørske studerende” (1,1 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1816 ”Fra demokrati til kommunistisk etpartisystem” (1,8 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1819 ”Kommunisternes økonomiske eksperimenter” (1,2 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1820 ”Ungdommens rolle i ’det nye Kina’” (0,8 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1821 ”Kulturrevolutionens politiske konsekvenser” (1,6 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1824 Kulturrevolutionens økonomiske konsekvenser (0,9 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1825 ”Maos loyale rødgardister – ungdommens rolle i Kulturrevolutionen” (1,7 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1826 ”Opgøret med maoismen og Deng Xiaopings reformer” (1,8 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1829 ”Så længe katten kan fange mus’ – markedsökonomi i et kommunistisk land” (1,7 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1830 ”Den spirende demokratibevægelse blandt de unge” (2,1 ns) https://historieportalen.systime.dk/?id=1831 <u>Jansen, Ras Tind Solvig. 2021. <i>Kina under forandring. Forlaget Columbus.</i></u> ”Konfucianismens indflydelse på kinesisk kultur” (2,5 ns) https://kinaunderforandring.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=141&L=10&loopRedirect=1

Zhou, Michael. 2021. "For China, the history that matters is still the 'century of humiliation'". South China Morning Post. (2 ns)
<https://www.scmp.com/comment/opinion/article/3150233/china-history-matters-still-century-humiliation>

"The Road of Rejuvenation – Stories shared by Xi Jinping". New China TV. (3 ns)
https://www.youtube.com/watch?v=D7gez9y_AFY

Karner, Lasse. 2024. *Det Nye Kina*. Forlaget Columbus.

"Kina i forvandling" (0,3 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=170>

"Ny økonomisk politik" (0,5 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=183>

"Skub i liberaliseringen af økonomien" (0,8 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=181>

"Xi Jinpings Kina" (0,4 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134>

"Magtens hierarki" (1,1 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=148>

"Xi Jinpings epoke" (1 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=147>

"Partiet og borgerne" (0,6 ns)

<https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=146>

"Xi Jinping og den kinesiske drøm" (0,7 ns)

<https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=131&L=10>

"Den kinesiske drøm" (2,5 ns)

<https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=144&L=10>

"Kinas drøm, min drøm" (2,8 ns)

<https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=145&L=10>

"Kommunistpartiets udfordringer" (2,3 ns)

<https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=146&L=10>

Bech, Lene Sønderby mfl. 2022. *Kina – temaer i moderne kinesisk historie*. Systime.

"Anden generation: Deng Xiaoping" (4 ns).

"USA abdicerer fra sine internationale forpligtelser. Det er en gave for Kina" (3,5 ns)

<https://www.information.dk/udland/2025/02/usa-abdicerer-internationale-forpligtelser-gave-gave-ki->

[ki-](https://www.information.dk/udland/2025/02/usa-abdicerer-internationale-forpligtelser-gave-gave-ki-)

[na?kupon=eyJpYXQiOiJlE3Mzk0NDAYNzEsInN1YiI6IjE1MDY6ODI3NTcyIn0.rXD_eYX1qJzyrTnDuhMSaA](https://www.information.dk/udland/2025/02/usa-abdicerer-internationale-forpligtelser-gave-gave-ki-na?kupon=eyJpYXQiOiJlE3Mzk0NDAYNzEsInN1YiI6IjE1MDY6ODI3NTcyIn0.rXD_eYX1qJzyrTnDuhMSaA)

KILDER:

Propagandaplakater fra Kulturrevolutionen (2 ns)

<https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=187#c657>

Jiang Zemins tale ved Deng Xiaopings begravelse 1997 (2 ns)

<https://civilisationernesverdenshistorie.systime.dk/?id=244&L=10>

SUPPLERENDE STOF:

"Tianemen Square: What happened in the protests of 1989?" BBC

<https://www.youtube.com/watch?v=S3RzKKfNkTk>

	Møller, Peter. 2025. ”Kina har skabt ny kunstig intelligens – nu spreder den forbudte ord på dansk” TV2. https://nyheder.tv2.dk/udland/2025-01-28-kina-har-skabt-ny-kunstig-intelligens-nu-spreder-den-forbudte-ord-paa-dansk Verdensordener https://usahistoiresamfundreligion.systime.dk/?id=391 Eleverne har inddelt i grupper lavet fremlæggelser om følgende emner: Kinas politiske og administrative system, Xi Jinping som kejser?, den kinesiske drøm, øget kontrol med civilsamfundet, den teknologiske udvikling i Kina og gamle dyders genkomst. De har i forbindelse hermed arbejdet med følgende emner/tekster: Kinas politiske og administrative system: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=136 Kommunistpartiet: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=190 Kinas administrative inddeling: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=189 Kinas forfatning: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=191 Xi Jinping som formand for det hele: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=198&L=10 Xi Jinping som kejser: https://nyheder.tv2.dk/udland/2022-10-23-xi-jinping-kroner-sig-selv-som-kejser-af-kina Xi Jinpings 3. periode: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=195 Personkulten omkring Xi Jinping: https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/kina-har-censureret-al-snak-om-kejsere Censur: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=143 Den kinesiske drøm: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=144&L=10 Hvad er den kinesiske drøm? https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=140 Forskel på den kinesiske og den amerikanske drøm: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=141 The Great Firewall of China: https://www.dr.dk/nyheder/viden/tech/internettet-i-kina-bliver-mindre-frit-hvert-aar Interneringslejre i Xinjiang: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=139 Nedlukninger og nul-tolerance: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 Kinas teknologiske kvantespring: https://nyheder.tv2.dk/udland/2023-06-16-kinas-teknologiske-kvantespring-vaekker-bekymring-vi-er-noedt-til-at-reagere Kinas genvej i AI-kapløbet: https://nyheder.tv2.dk/business/2025-01-27-kina-har-skudt-genvej-i-ai-kaploebet-og-nu-ryste DeepSeek og misinformation: https://nyheder.tv2.dk/udland/2025-01-28-kina-har-skabt-ny-kunstig-intelligens-nu-spreder-den-forbudte-ord-paa-dansk Gamle dyders genkomst: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=144 Konfutze gør comeback i Kina: https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/konfucius-g%C3%B8r-comeback-i-kina Konfucianismen kan skabe loyalitet over for staten: https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/konfucianismen-kan-skabe-loyalitet-over-staten
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / læreroplæg / elevfremlæggelser / gruppearbejde / pararbejde / individuelt arbejde / læringsspil